

middel, som har udfyldt det store Hul, der hidtil har været i svensk historisk Bibliografi.

Alfr. Krarup.

Det unge »Lärdomshistoriska Samfundet« i Uppsala, hvis første »Årsbok« tidligere er blevet omtalt her i Tidsskriftet (10. R., IV, 204 ff.), har i det forløbne Aar fortsat sin Virksomhed og sin Fremgang paa en Maade, der er ganske usædvanlig for litterære Selskaber, og som tydeligt nok vidner om, at Samfundets Stiftelse har været stærkt paakrævet. 1936 talte det 2300 Medlemmer, 1937 udgør Medlemstallet ikke mindre end 3006, og allerede nu foreligger anden Aargang af *Lychnos*, et endnu sværere Bind end det foregaaende og med et Indhold, der er lige saa lødigt og afvekslende som i det første. Af den store Mængde Afhandlinger og Meddelelser, dette Bind rummer, vil der fra dansk Side særlig være Grund til at gøre opmærksom paa Bengt Hildebrands »Kardinal Stefano Borgia och Sverige«, fordi Forfatteren bl. a. ved at benytte en Række hidtil utilgængelige Breve fra Borgia dels kaster nyt Lys over en Skikkelse, som dansk Kulturhistorie i saa høj Grad staar i Gæld til, dels giver direkte Bidrag til Forstaaelse af vor Lärdomshistorie. Af Interesse for dansk Historie er ogsaa Henrik Sandblads Meddelelse af en hidtil ukendt Efterretning (hos en lybsk Præst, Jacob Stolterfoht) om den ulykkelige Hændelse under Tycho Brahes Studieophold i Rostock, ved hvilken han fik Næsen hugget af. Bindet afsluttes som sidst med et fyldigt og meget nyttigt Afsnit med Anmeldelser og Litteraturoversigter. Kun er der stadig Grund til at beklage, at der i for ringe Grad tages Hensyn til danske Frembringelser paa dette Omraade.

Bjørn Kornerup.

I et smukt udstyret Værk, der ved sit bekvemme Kvartformat adskiller sig fordelagtigt fra de fleste andre Seglværker, har den svenske Righeraldiker Harald Fleetwood i 1936 publiceret *Svenska medeltida kungasigill* fra det ældste (Karl Sverkerssons fra ca. 1165) til og med Magnus Ladelaas'. Værket er mindre og noget snævrere i sit Anlæg end det tilsvarende danske fra 1917, Thisets »Danske kongelige Sigiller«; men bortset herfra vil en Sammenligning paa adskillige Punkter falde ud til Fordel for vort Nabolands Sfragistik. Særlig faar man et stærkt Indtryk af selve Billedteknikkens Fremskridt; mens Thiset endnu for 20 Aar siden kun i 6 Tilfælde tog Fotografiapparatet i sin Tjeneste, anvender Fleetwood udelukkende Fotografier, dog ikke af selve Originalerne, men af til dette Brug specielt præparerede

Afstøbninger. For at faa de flest mulige Detailler med sidestilles i mange Tilfælde en hel Række Gengivelser af Fragmenter af samme Segl. Resultatet er et meget tydeligt og oplysende Billedmateriale, som det ogsaa rent æstetisk er en Glæde at se paa. De ledsagende Seglbeskrivelser redegør minutiøst for alle Enkeltheder; desuden meddeles i Teksten Fortegnelser ikke alene over alle bevarede Segleksemplarer, men ogsaa over alle de Breve, hvorved Kongeseglene vides eller blot maa antages at have været vedhængt.

Henry Bruun.

Ingel Wadéns Doktorafhandling *Berättande källor till Calmarkrigets historia* (Lund 1936) angaar i lige Grad dansk og svensk Historie. Forfatteren tilhører Lauritz Weibulls Skole, og hans Værk er en snævert afstukket kildekritisk Undersøgelse; Formaålet er ene og alene at prøve de forskellige Kilders og Kildegrupperes indbyrdes Forhold og Værdi; kun hvor det er absolut nødvendigt, optages Realspørgsmaalene til Behandling. Desuden er, som Titlen angiver, Akterne, den unægtelig vigtigste Del af Materialet, saa vidt muligt holdt udenfor. Inden for disse grumme snævert afstukne Grænser gaar Wadén til Gengæld mere end grundigt til Værks; Fremstillingen er ofte unødigt bred, og der ødsles med trættende Parallellæsninger, som tilmed ingenlunde altid virker overbevisende; Forfatterens kritiske Nidkærhed synes undertiden at forlede ham til den farlige Fejlslutning, at saa snart to Kilder meddeler samme Enkelthed, maa de ogsaa staa i indbyrdes Forbindelse.

Bogen belyser i første Række Efterretningsvæsenets og Historieskrivningens Historie i det 17. Aarhundredes Begyndelse. Ikke mindst interessant er Redegørelsen for det københavnske Kancellis Nyhedsformidling; de Meddelelser fra Krigsskuepladsen, som via den øverste Krigsherres egne Breve indløb hertil, befordredes i stor Udstrækning videre baade til Indland og Udland; det Stof, som lader sig føre tilbage til dette Udspring, er naturligvis ofte af stor Værdi, selv om der maa regnes med Tendens. I Ribe indsamlede Ægidius Lauridsen, Anders Sørensen Vedels Svingerson, flittigt Efterretninger om Krigens Gang. Baade hans Samlinger og Kancellimaterialet er udnyttet i den saakaldte »Journal«, som udgaves af H. F. Rørdam i 1887, og som Wadén underkaster en vidtløftig og indtrængende Analyse; han henfører den til en af Sekretærerne i Tyske Kancelli, Ernst Werckman, der har samarbejdet talrige skrevne Kilder, hvoraf Flertallet endnu kendes, men andre er tabt, saaledes at visse Partier af denne Fremstilling fremdeles for os beholder Karakteren af en